

Glavarji so odločili: Tudi splavov se lahko poslužijo posamezni oddelki, da se boj poprej razvije ter konča.

Rdeči Lisjak, glavar Kiowov, je imel lažje stališče nego Apači. Splavarji so ga kot sorojaka poznali in so mu brez vsega dovolili, da je kot prvi priplaval in poskakal s svojimi bojovníki na splave, se odpeljal naprej in pripravljaj napadujočim Apačem zasede.

Kiowe so se odpeljali. Počakali smo, da je zginil poslednji sovražnik.

Kmalu je bila tudi za nas partija splavov na vidiku. Najboljši plavači, največji junaki s poglavarjema Winnetoujem in Old Shatterhandom smo se odločili za splav, na katerem je krmaril starejši možakar spredaj, na zadnjem koncu pa mu je pomagal velik flosar v najboljših letih, močan liki bivol, a dobrodušen kljub orjaški zunanosti.

Glavar Winnetou je ponižno zaprosil:

»Stric, se slobodno potegnemo z vami do Grenadirja?«

Starina je dobrohotno pokimal in že smo bili na splavu.

Eni smo zasadili pogled v desni, drugi v levi breg Savinje, da bi bili sigurni pred sovražnimi presenečenji pred odločilno bitko, ki je bila predvidena v precej globokem kopališču »Diana« pred Grenadirjevo brvjo.

Niti sokolje oči Winnetouja in Old Shatterhanda niso mogle iztakniti ne enega Kiowa, ki bi bil koval ter pripravljaj kako zaplotnost in zahrbtnost.

Jasno liki beli dan je bilo, da se bo mo spoprijeli za odločitev na odprti vodni gladini brez ukan ter zased.

Komaj je polukal naš splav izpod drugega železniškega mosta, že nam je udaril na uho bojni klic Kiowov.

Winnetou in sam Karl May Old Shatterhand sta ugotovila, da so vsi sovražni oddelki z Rdečim Lisjakom po splavih pred brvjo.

Splavi iz Savinjske doline so vozili prvi dan samo do Grenadirja. Tamkaj so navadno splavarji prenočili in odpeljali drugo jutro po dva skupaj zvezana splava proti Zidanem mostu in še bogznaj kam dalje.

Kiowe so se držali skupaj. Winnetou je kriknil na lahno. Vsi smo znali, da moramo sovražnika obkoliti od dveh strani.

Bojovníki-Apači na desni strani splava z Old Shatterhandom na čelu bi se naj zgubili pod vodo nekoliko pred kopališčem, onemogočili Kiowom umik in posegli za slučaj potrebe izza hrbta v boj.

Winnetou je hotel peljati svoje junake skoro čisto do brvi in se lotiti sovražnika iz oči v oči.

Stali smo pripravljeni na poslednji žvižg in zrlji v valove Savinje.

Sam Bog znaj, kako smo prezrli, a spregledali smo nekaj, kar je odločilo na mah bitko in nam nakopalo prebridko sramoto.

Nesrečni flosarski dolgin na zadnjem koncu je vzel v roke spleteno, dolgo, vitko ter grčasto gabrovo trto, s kakoršnimi vežejo splave. Zamahnil je na moč parkrat na desno in na levo. Švišnilo je, priletelo in padlo po naših v tankih kopalnih hlačah skritih zadnjicah, plečih in hrbtih, kakor bi bil ustrelil. Že sam švist najkrepkejših udarcev je odpihnil vse Apače veliko predčasno s splava v vodo.

Vsa sreča, da ni nobeden utonil vsled najdebelejšega presenečenja.

Udarci so bili oddani po dolgem ter povprek s tako bliskavico, da nas je pričelo prav skeleti, ko smo se odkapali iznad vode in so nam vidno poganjale debele klobase, kjerkoli nas je oplazila grčasta gabrovka.

Pri dvakratnem — mogočnem štrbunku v vodo sta se zakrohotala stari in mladi flosar. Kiowe so zatuliti od zmagovitega veselja!

Ubogi in vsega pomilovanja vredni Apači! Na kopnem so se nam napihovale klobase v cele štruce in nam onemogočale vsled skelečnih bolečin vsako obrambo, kaj šele napad!

Kiowe so kričali na splavih, kakor bi jim bila zmešala pamet nepričakovana zmaga. Do onemoglosti s par udarci zbiti Apači smo se porazgubili eni po desni, drugi po levi strani, kakor je kateri mogel, da se je poprej umaknil pred zmagovalci.

V šolo smo morali samo še dva dni. Še ta sta bila mnogo preveč za zbita sedala ter štrafaste hrbte in pleča. Poleg holecin še posmeh zmagovalcev, ki so bili po večini vsi Savinjčani.

Radi sorojaštva med Kiowe in flosarji je bilo sigurno, da je imel Rdeči Lisjak dogovor s splavarji. Mi smo si zbrali sami po glavarjih najmočnejšega rablja, kateri je končal večletni spor med Apači ter Kiowe s par zamahljaji s flosarsko gabrovko.

Po opisanih dveh bridkih dogodkih je bil onemogočen celjskim Indijancem vsak odločilen spopad na suhem in na vodi. Razšli smo se. Ostali se nam še samo spomini na Marovšekove tri hlapce in na flosarsko gabrovko...

vztrajno vzgojo dalo marsikaj napraviti iz njega. Pred kratkim je posadil ta čudak opico k volanu in ji pustil voditi avtomobil po ulicah. Izkazalo se je, da je opica zelo oprezno vozila, polčija, ki je opazila poskus, pa je naročila čudaku, da ne sme sedeti opica pri krmilu nikdar brez človeškega nadzorstva, kajti za morebitno nesrečo ne odgovarja opica, marveč njen lastnik.

Angleška ladja »Pelikan«.

kateri je poveljeval admiral Franc Drake, je objadrala svet. S potovanja je prinesla z raznimi drugimi bogastvi tudi prvič krompir v Evropo. Kot spomin na to veliko dejanje so ladjo zasidrili v luki Deptford, kjer je počivala, dokler ni povsem razpadla zaradi starosti.

kar sama od sebe izza oboda in se začela krivuljiti in tolči po kamenju krog znamenja.

Iz skrivnostnega obnašanja leškovke je razbral, da gre nekaj metrov pod zemljo za zlato na mernike.

Dedec je znal dobro, da čepi in se vica na zlato črna smrt. Da bi bil kos zlata in kugi, si je preskrbel v kresni noči praprotovega semena in si je zbral sveto noč za dvig zaklada. Čarovna šiba mu je razodela, da mora zamahniti s krampom prvič v zemljo pri križu, ko bo odbila ura enajst, pri prvem udarcu na dvanajst mora biti zlato v njegovih žepih, sicer bo imel opravka s kugo.

Nerat se je držal natanko razodetih ter zaupanih navodil.

Kopal je s krampom od enajste nočne ure do pol dvanajstih, da so frčale in skakale iskre od kamenja in mu svetile pri težavnem poslu. Bil je že tako globoko, da je čul cinketanje cekinov, če je zadel s krampom ob kamen. Še par prav krepkih mahljajev, zaklad bo odkrit, dvignjen in hajdi z njim na dom v Sušico.

Pri zadnjem udarcu v zemljo je odfrknil izpod krampove konice kamenček in priletel nočnemu kopaču v obraz. Ded se je ustrašil nenadnega udarca v lice. Mesto da bi bil vzel prilet kamenčka za pokoro in kot povod za pobožen vzdih h gorski Materi božji, je grdo zaklel. Ni mu še bila kletvica prav z jezika, že je puhalo neznošno smrdeče izpod križa ter izkopane luknje. Smrdljivi puh je bil tako strupen, da se je kopač pri priči zgrudil ter je obležal mrtev. Poljubila ga je na smrt črna kuga, katero je samo

nekoliko osvobodil s kletvijo, mesto da bi jo bil držal s pobožnim vzdihljajem zakopano v zlati kletki pod križem.

Ko je odbila ura polnoči in so zatrjančili pri fari v Št. Petru k polnočnici, se je stresla zemlja krog križa in od Nerata izkopana luknja se je zasula sama.

Na sam Božič, ko so šli ljudje od zgodnje maše iz Št. Petra nazaj v Vrhunco, so našli Jurija Nerata mrtvega tik Osojnikovega križa. V obraz je bil črn kakor najbolj sajast pisker. Čeravno je bila pasje ostrá zima, je že neznošno smrdel, ker je bil okužen od črne smrti...

Zlatniki s kugo vred so še danes pod križem. Za nesrečnim Neratom se do danes ni upal nikdo nad zaklad, ki čaka na dvig ter vstajenje izpod roke čudodelnika in svetnika.

Ob koncu zakladne storje je Cenek postal, nama posvetil v obraz in se nasmehnil zmago-slavno. Bili smo že res blizu skrivnostnega Osojnikovega kužnega znamenja ter skoraj na cilju povratka. Cenek je še vedno stal z leščerbo v roki in najbrž čakal na kakšno pohvalno priznanje iz najinih ust za povest o zlatem zakladu, o katerem je znano, kje se skriva in samo čaka na odrešenje.

Odprl sem usta in vprašal pripovednika:

»Cenek, koliko ste pridjali k starodavni bajki še vi iz svojega? Kaj bi bil kopal rajni Nerat krog Osojnikovega križa, kjer je sama živa skala?«

Mežnar je zabuljal v mene z nevoljo, dvignil z levico svetilko, z desnico svojo palico in dostavljaj k storiji: